

D. M. Deed A lélek kardja Orthodox imafüzér készítése

Amikor egy szerzetes vagy szerzetesnő fogadalmat tesz az Orthodox Egyházban megajándékozzák – a beavatás részeként – egy csomózott zsinórral (füzérrel). A görögök κομβοσχοιου –nak (konboszkoinion-nak) nevezik a kombosz (csomó) és szkoinion (zsinór) szavakból. Az oroszok „tchotki”-nak nevezik, ami egy „számolni” jelentésű szóból ered, de a régi szláv elnevezés „vervitsa” volt, ami zsineget, vagy „lestovka”, ami létrát jelent. A szavak a beavatás során a szláv rítusban ezek: „Vedd testvér a lélek kardját, amely Isten ígéje, a Jézusnak mondott szüntelen imához; mert Jézus Neve mindig az elmédben, a szívedben és az ajkaidon kell, hogy legyen.” Ezt füzért használnak a nem szerzetes papok és a világi emberek is. A Jézus-ima recitálásához kapcsolódik. A hagyomány által ránk hagyott füzér fekete gyapjúfonalból készült és a leginkább használt forma: „Úr Jézus Krisztus, Isten Fia, könyörülj rajtam.” Néha a „bűnösön” szót is hozzáadják, de akár kifejezetten mondják, akár nem, mindig beleértik. Ennek a formának más változatait is használnak, vannak, akik a „rajtam” helyett „rajtunk”-ot mondják, mások rövidebb, vagy hosszabb formát használnak. Lényegében és mindig, a Jézus-ima egy olyan formula recitálásából áll, amelyben Jézus Nevét hívjuk segítségül és akár kifejezetten szerepel benne a „bűnös” szó (az imádkozóra vonatkozóan), akár nem mindig beleértik.

Nem mindenki tudja vagy méri fel, hogy a csomók egy nagyon összetett és sajátos módon készülnek, amelyet ebben a cikkben ismertetünk. Úgy tűnik a szerző számára, hogy a füzér elkészítése nagy szimbolikus jelentőséggel bír és ezért a folyamat részletesen kerül bemutatásra.

A fonalat előbb ki kell mérni és a szálak számát meg kell határozni, ami változik a fonal vastagságától és a csomók méretétől és ettől függően kell megfelelő hosszúságúra vágni. A szükséges méret nyolc karnyi hosszúság és még egy fél karnyi a kereszt számára, amely kiegészíti a füzért. A szálak száma tizenkettő, vagy több, ha a fonal a zoknikötéshez szükséges vastagságú fonalat használunk. A gyapjúfonalat két szálra osztjuk, amelyet a továbbiakban A és B fonálnak nevezünk. Ezeket lazán egymáshoz csomózzuk. Ez az első csomó nem lesz majd része a füzérnek. Később kioldják és csak arra szolgál, hogy az A és B fonalat együtt tartsa az elejüknél, míg az első megmaradó csomó elkészül. Ezét nem kell az imafüzér szimbolikája részének tekinteni, bár az egyszerűség és egyértelműség érdekében úgy hivatkozunk rá a szövegben és úgy mutatjuk az ábrákon, mint amely végig megmarad a füzér készítése során és mintha az A és B fonal belőle származna a gyártás folyamán. Természetesen nem ez a helyzet, mivel mielőtt elkezdtek volna egyetlen osztatlan gyapjúfonal volt, amelyből a teljes füzér származik. Az egységből indulunk, de a kettősség benne rejlik a teremtésben. Isten teremtett fényt és sötétséget, eget és földet, férfit és nőt, lelket és testet és így készítünk mi is két, A és B fonalat az isteni minta utánzásaként. Innentől kezdve ezzel a két fonállal dolgozunk, amelyeket egy összetett mintává szövünk, mindig rendezetten, bár bizonyos pillanatokban rendezetlennek fog tűnni. Egyszer az egyik fonalat használjuk, aztán a másikat, de mindig mindegyik kapcsolatban van a másikkal és magával a csomóval.

Mindegyik csomó elkészítésének a folyamata tizenkét megkülönböztetett „mozdulatra” osztható, amelyek mindegyikét az alábbiakban írjuk le.

1. ábra

1. Lásd az 1. ábrát

Helyezd a csomót a bal kezéd első (mutató) ujjá mögé és az A fonalat húzd át a tenyereden keresztül a harmadik (gyűrűs) és negyedik (kis) ujjad között; a B fonalat tartsd a három ujjad mögött és húzd előre a tenyeredbe a harmadik és negyedik ujjad között. A két egyenlő rész, amelyre osztottuk a fonalat, úgy tekinthetjük, mint a két ellenkező, vagy kiegészítő elemét a teremtet világnak, az aktív és passzív alapelvek, fekete és fehér, jó és rossz, kiterjedés és összehúzódás stb. Mindegyik csomó elkészítése során a kéz tenyerét úgy tekinthetjük, mint a teremtés terepét, vagy mint mindannyiunk munkájának sokkal korlátozottabb terepét, azt a térbeli és időbeli kiterjedést, amelyen belül „élünk, mozgunk és vagyunk”. Körül van írva és határolva, mégis ebben és ennek az eszköze által formálódik a teljes csomó. A kézhát ugyanolyan fontos, bár nem látjuk és nem tudatosan dolgozunk vele. Úgy tekinthetjük, mint a rejtett befolyások szimbólumát, amelyek folyamatosan dolgoznak a teremtés egészében és a mi saját egyéni életünkben, bár nem vagyunk a tudatában, amíg az eredményük nem válik láthatóvá és nem ébredünk rá mérhetetlen jelentőségükre. Ahogy a fonál, amely átmegy az ujjak között beleépül a csomóba, amikor az feltűnik a kéz tenyerében, lényeges részét képezve mindegyik csomónak, ugyanígy ezek a rejtett erők is egy lényeges részét képezik a teljes teremtésnek és ugyanígy befolyásolják és be vannak építve mindegyikünk életébe is. A „munka” nélkül, amely az ujjak hátsó részén történik a csomót soha nem lehetne megkötni; és a munka nélkül, amely a lélek rejtett részében történik, semmit nem lehetne elérni. Hadd tekintsük hát úgy, hogy az A fonál jelképezi a fényt, vagy az aktív alapelvet, miközben a B fonál a sötétséget vagy a passzív alapelvet. Meg kell jegyezni, hogy az A fonál teljesen látható az ujjak előtt, miközben a B el van rejtve mögöttük és csak akkor kerül újra a fényre, amikor az A és B kereszteződnek az ujjak között.

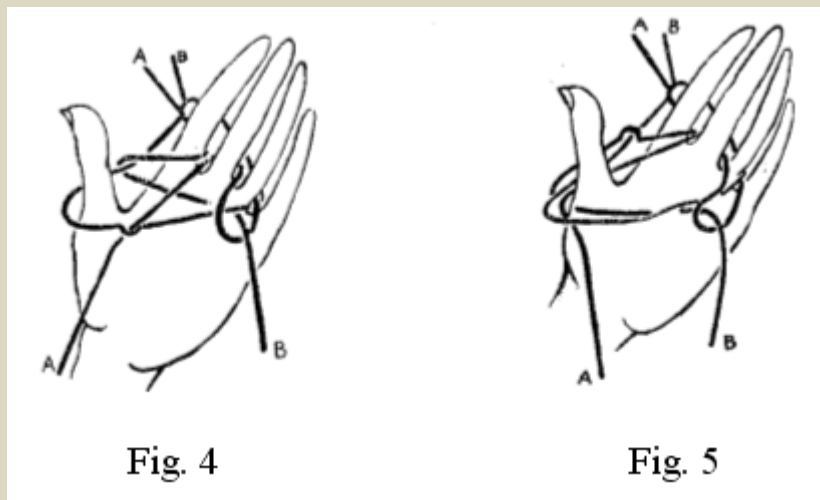
2. ábra 3. ábra

2. Lásd a 2. ábrát

A második mozdulat teljesen az B fonallal történik, amelyet a hüvelykujj köré helyezünk és kereszteljük önmagát a tenyér közepén, ezáltal készítve egy első, bár kezdetleges keresztet. Ebben a szakaszban teljesen a B alkot egy rejtett, sötét keresztet a létünk középpontjában; talán egy keresztet egyedül az embrióban; egy előízét annak, ami következni fog. Az A nem vesz részt ennek a keresztnek az elkészítésében.

3. Lásd a 3. ábrát

A harmadik mozdulat egy nagyon összetett összefonása a két fonalnak, amely által kibogozhatatlanul összekeverednek egymással. A következőképpen írható le: fogd a B fonalat a hüvelykujjhoz közel és helyezd a második ujj köré (úgy hogy közben nem veszed le a hüvelykujjról és így egy fekvő nyolcas alakul ki TT); fogd meg az A fonalat (tenyeredben fekvő részénél TT) és a B által alkotott hurkon át helyezd a hüvelykujjra az A fonalon át, majd az B fonalat csúsztasd le a hüvelykujjról. Egy négyzet formálódik ki a tenyérben amelyet biztosan határol két hurok, nevezetesen az A a hüvelykujj körül és a B a második (középső) ujj körül. Ezek a négyzet szemben lévő sarkaiban vannak, amelyek most körülveszik a tenyeret. Úgy gondolhatunk rá, mint a forma szimbólumára, és így az anyagéra, amely lehatárolt - mint ahogy a négyzetet is lehatárolja a négy oldala – négy elem és a négy alapirány (égtáj) által. Van ezért egy világosan meghatározott körülírt forma a tenyérben a két szembenálló (vagy kiegészítő) fonal által. A „föld” már nem „formátlan és üres”. Egy forma létezik már és ebből fog előjönni a tökéletes csomó.

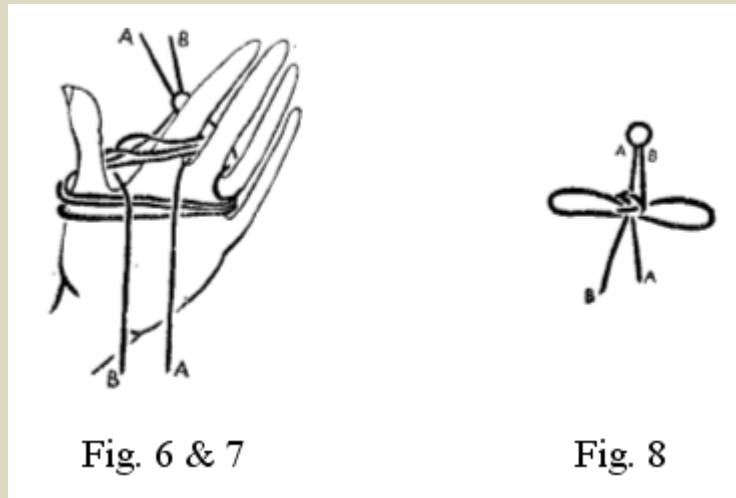
4. Lásd a 4. ábrát (Fig. 4)

Húzd át az A fonalat (a végénél fogva) a két középső ujjad mögött (keresztül az első és második ujjad között TT) és a B fonalat keresztelve húzd át önmaga alatt (a hüvelykujjad alapjánál TT). Így egy keresztet (X) alkot a két fonal a tenyér közepén. A világ négyzetét és a saját magunkét betölti a kereszt. Nem szükséges bővebben kifejteni ennek a jelentését, mivel eléggé nyilvánvaló.

5. Lásd az 5. ábrát (Fig. 5)

Vedd fel a keresztet. Ez természetesen nagyon jelentőségteljes cselekedet. Nincs remény elérni a végső tökéletességet, amíg a keresztet nem vesszük fel tétovázás nélkül. Áthelyezzük a hüvelykujj köré üresen hagyva a tenyeret és így kész és képes lesz a befogadásra. Ezzel a cselekedettel az én kiüresedik magától, az

én semmi lesz és megtagadott. A világ nem hordoz semmit annak a számára, aki felvette a keresztjét és megtagadta önmagát és ezért a keze üres. Az üres tenyeret határolva két fonal, A és B szabadon lóg lefelé egymással párhuzamosan. Továbbra is olyannak tűnnek, mint két szembenálló erő, de most már erősen összefonódnak egymással és rendezett módon bukkannak elő, hogy körülvegyék és körülhatárolják a munka-területet.

6. Lásd a 6/7. ábrát

Húzd a B fonalat a két középső ujj mögött és húzd át a hüvelykujj és az eredeti csomó között lévő három fonal alatt és hagyd lehullani a tenyér (és az alsó részen húzódó fonalak) fölött.

7. Lásd a 6/7. ábrát

Húzd át az A fonalat (a B lelógó része alatt átvíve) szintén a két középső ujj mögött és áthúzza hüvelykujj és a második ujj között húzódó három fonal alatt, ezt is hagyva, hogy lehulljon a tenyered (és az alsó részen lévő fonalak) fölött. A kép most egy még kisebb és még inkább körülhatárolt négyzetet mutat; a munkánk tere egy kisebb területre szűkült le. Sokkal világosabban van körülhatárolva, sokkal szorosabban és erősebben tartva, és az összefonódó fonalak még szorosabban vannak egymáshoz kötve. Az A és B továbbra is ennek a területnek mindkét oldalán lelóg, de már helyet cseréltek, a B van baloldalon és az A a jobb oldalon. Nagy különbség van a sötétség és a világosság között? Nem mind a kettő ugyanabból a forrásból ered? Elkezdjük észrevenni, ahogy készítjük a csomónkat, hogy ezek a látszólagos ellentétek az életünk szövetének (egybefonódó) függőleges és vízszintes szálai. Mindkettő szükséges és mindkettő szorosan összefonódik a teljes teremtet világban, amelynek mi magunk is része vagyunk. Meg kell jegyezni, hogy a tenyér (közepe) továbbra is üres. Nem látható középső pont és a két fonal együtt kapcsolódik a forráshoz, az eredeti csomóhoz, amely még mindig ott van a kezdeténél ennek az egész a komplikált összefonódási ügynök.

8.

Most következik a fordulópont. Az útbaigazítás az, hogy keressük és találjuk meg az eredeti A fonalat a hüvelykujj mögött, ami elindul az eredeti csomóból, ragadjuk meg (a mutató ujjtól legtávolabb eső részénél) és ennek kivételével az összes többi fonalat, amelyek a hüvelykujj mögött vannak engedjük le a hüvelykujjról a tenyerünkbe. (gyakorlatban húzzuk ki a hüvelykujjunkt a sok fonal alól, miközben továbbra is fogjuk az A fonalat és helyezzük vissza úgy, hogy csak az eredeti csomóból induló A fonal legyen körülötte a többi pedig a tenyér-rész felé essen.) Most ugyanígy keressük meg a B fonalat. Ez az a hurok, amely a harmadik ujjunk körül biztonságosan helyezkedik el. Fogjuk meg a tenyér felőli részen, húzzuk ki

az ujjainkat és a B fonalat tegyük a második ujjunkra, a többi a tenyerünkben marad. Ez az iránymutatás elég nyilvánvalóan azt fejezi ki, hogy menjünk vissza és keressük a forrást, hogy találjuk meg a fonalakat, amelyek hozzá vezetnek, és kapaszkodjunk beléjük, rögzítve őket erősen a tenyér mindkét oldalán. A kettősség még mindig jelen van, A és B még mindig létezik, de eléggé világosan értjük már, hogy van egy egység e mögött a dualitás mögött, hogy egy Isten van, mindenek Atyja, egy Teremtő, Akitől és Akiben minden dolog létezik és van mindennek a léte. Erősen kell tartanunk a két fonalat, amelyek Hozzá vezetnek minket. Bár különös módon összefonódottá vált ez a kettő, tudjuk hogy Magához Istenhez kötnek minket, mert ha nem így lenne, nem lenne sem csomó sem terület, amelyben dolgozni lehetne, és semmi nem lenne, csak egy gyümölcs nélküli rendetlen végezete a munkáinknak. Ez a kapcsolódás az, amely szilárdan tart minket és amely tökéletesen bizonyítja, hogy ez a vég, ugyanúgy mint a kezdet. Továbbra is tartjuk az első csomót. Ott volt a mutatóujjunk mögött mindvégig, még akkor is ha elfeledkeztünk róla.

9. Nézd a 8. ábrát.

Most szembesülünk valamivel, ami egy kibogozhatatlan kuszaságnak látszik a tenyerünkben. Minden, kivéve az eredeti csomót és a két hozzá vezető fonalat, a tenyérbe lett dobva, amelyet továbbra is a munkaterületünknek tekinthetünk. Ott a gypjűfonal úgy fekszik, mintha egy teljes rendetlenségben volna. Az iránymutatás a következő „arrangez joliment au centre” (francia – rendezd jól (kedvesen) középre) Más szóval, rend van ebben a látszólagos káoszban és meg kell találnunk és el kell rendeznünk azt egy középpont körül, hogy egy csomót formáljon. Ezt úgy érzük el, hogy feszesen tartjuk a három biztos pontot és lágyan lefelé húzzuk a két lefelé lógó fonalat. Ha ezt elővigyázatosan tesszük, és kis igazító húzogatásokkal itt is ott is, az eredmény egy kereszt, amelyet egyben le lehet csúsztatni a kézről teljesen. A két vízszintes kart a két hurok, A és B, alakítja ki, amelyet a hüvelykujj és a középső ujj körül tartottunk, a törzs pedig a két fonalból áll, (A és B) amelyeket hagytunk lefelé lógni és felül pedig az eredeti csomó van. Középen, ha mindent jól csináltunk, van a virtuális csomó, még nem a végleges formájában, de mindazonáltal magában foglal mindent, ami szükséges, hogy elkészítsük magát a tökéletes csomót.

Bíztunk és hittünk abban, hogy a zűrzavarból rend keletkezik; belekapaszkodtunk a fonalba, amely soha sem tört meg és mindig hozzákapcsolt minket Ahhoz, Akihez az egész létünk tartozik, ugyanúgy mint a körülmények, amelyek között dolgozni tudunk és amelyeket elfogadtunk minden látszólagos korlátozottságukkal és nehézségeikkel együtt; most már látható a befejezés.

10.

A következő az, hogy „felvigyük a csomót a törzsön a forrása felé” azáltal, hogy a jobb és baloldali hurkok felső részét meghúzzuk. Ha a legkisebb hibát is ejtettünk, akkor a csomó nem jut felfelé a törzsön. Ha ez megtörténik, akkor semmi mást nem tehetünk, mint hogy előlről kell kezdenünk mindent. Ha erősebben imádkozunk és jobban összpontosítunk, a következő kísérletünk sikeres lehet. De ha minden mozdulatot helyesen végzünk el, akkor az csomó-kezdeményünk (embriónk) símán fog felcsúszni, amíg eléri az első csomót, vagy – ha már korábban készítettünk egyet – akkor azt, amely közvetlenül előtte van. Ez a közvetlenül előző csomó lesz a kapcsolódásunk valamennyi csomó első forrásához. Még sok további munka van hátra, de most már szabadok vagyunk a kezdeti korlátoktól, közvetlen érintkezésben vagyunk a láncsal, amely visszavezet minket a kezdetekhez, semmi sem állíthat meg, kivéve valamilyen bolond hibát és elkezdjük meg tapasztalni a jól végzett munka örömét. Nem természetes ez? Közel vagyunk a kezdethez és a befejezéshez egyaránt, Istenhez, mindenek Atyjához, és Hozzá, Aki beteljesedésre visz mindent.

Ezzel a mozdulattal a kereszt legközepét felhúzzuk a forrása irányába, amelyből ered. Jelentős, hogy maga a középpont függőlegesen felfelé mozog a törzsön. Ez a szó eszünkbe juttatja az élet fájának szimbolikáját, a „l'axe du monde”-ot (francia – a világ tengelyét) és emlékeztet minket a középpont jelentőségére, ahol ez a

tengely találkozik a létezés valamennyi síkjával. Ahogy a csomó felfelé mozog, emlékeztet minket arra is, ami a kereszt után következett, a feltámadásra.

Ezen a ponton a két fonalat összekapcsolhatjuk Krisztus két természetével, és emlékeztethetjük magunkat az isteninek és az emberinek az összefonódására mindabban, ami a ezen világon történik. Egy jelentésgazdagság árad ki ránk. Hol ezt az aspektust látjuk tisztábban, hol meg amazit.

11.

Fogd hozzá a jobboldali B hurkot a törzshöz és előbb dolgozz az A hurokkal, háromszor át- meg áthúzza a csomón. Azután fogd hozzá a baloldali A hurkot a törzshöz és dolgozz a B-vel. Húzd át a B fonalat a csomón egyszer, aztán hagyd hogy természetes módon essen át az A hurkon, végül húzd át még egyszer a csomón.

Ezeknek a háromszoros mozgásoknak valószínűleg sokféle jelentésük van, mint ahogy minden előző mozgásnak is az volt. A keresztények számára úgy tűnik, hogy főleg a Szentháromság titka kapcsolódik ehhez, először úgy, ahogy az Istenségben van, és másodszor (a B fonallal való mozgások során) a világgal és mi magunkkal kapcsolatban. A két hurok egymásba illeszkedése, az egyik átesve a másikon, úgy tekinthető mint a megtestesülés szimbolizálása, Isten leszállása a testbe és a két természet egyesülése, és végül mint az ember átistenülése.

Gondolhatunk úgyszintén ezzel a hármas mozgással mint, ami a test, a lélek és a szellem „három világát” szimbolizálja; vagy arra, ahogy a három részünk a Jézus-imában foglalja el magát., a következő (diszkurzív) felfogóképesség, amely ismétli Jézus nevét, az értelem, amely teljesen a Névre összpontosít, és a szellem amely bűnbánatot és szeretetet hoz létre bennünk. (idézet Szt Theolepte-től, amire a Keleti Egyház egy szerzetese (Lev Gilet) hivatkozott a „Jézus-ima” „La priere de Jesus” könyvében). Vagy, megint, gondolhatunk a három fokozatra, a megtisztulásra, megvilágosodásra, egyesülésre; vagy a három „marga”-ra a Hindu hagyományból (ez meg hogy jön ide???) a cselekvés Útja, a szeretet Útja és a tudás Útja amelyek által maga az ima vezet minket.

Van egy ritmusság érzés a hármas mozgásban, amely által az A és a B áthúzásra kerül a csomón és szilárdra lesznek. Sugallja a Jézus-ima összekapcsolását a lélegzés ritmusával és a szívveréssel. Gondolatban összekapcsolható nem csak a saját lélegzésünk be és kiáramlásával, hanem Magának Istennek a bennünk való lélegzésével. A Jézus-imát össze szokták kapcsolni a szívveréssel is, amikor az ajkak lecsendesülnek és egyedül az odahallgatás marad nekünk, amíg az ima el nem kezdi önmagát mondani a szív mélyén. Minderre rátehetünk, és még többre, amelyet a „csomó megkötésének” későbbi szakaszai szimbolizálnak. Bármit is tapasztalunk az beépül az egészbe, de csak akkor látjuk meg, amikor a csomó teljesen elkészült.

12.

A csomó most már készen van, ami hátra van még, hogy a két végét húzzuk lefelé egyszerre, úgy hogy a két hurkot elnyelje a csomó és az A és B eltűnik benne, ami egy különös és elég meglepő „viselkedés”. Nincs többé két különálló fonál; beleintegrálódtak a befejezett csomóba. De ez a csomó nem egy izolált alkotás; része egy egész csomó-láncolatnak, egy teljes kört alkotva, amely végül úgy fejeződik be, hogy kioldozzuk az eredeti csomót és készítünk egy utolsó csomót, amely egyesíti a fűzér elejét a végével, és az egész azzal egészül ki, hogy készítünk egy kis keresztet a fonál megmaradt végéből.

Elkészíteni egy ilyen fűzért vagy zsinórt egy egész napi munka, amely alatt a Jézus-imát kellene folyamatosan ismételgetni. Azt mondják, hogy ha nincs mindegyik csomó helyesen elkészítve, az azért van

mert a készítője nem imádkozott folyamatosan és kellő figyelemmel, mert ima nélkül semmi sem lehet jó, mivel egyedül Isten tudja tökéletessé tenni a munkát.

Nem tettünk említést ebben a cikkben a benne foglalt számok a szimbolikus jelentéséről. Két sajátos megjegyzés van. A fordulópont az első hét mozdulat után következik és a csomó tizenkettővel lesz teljes. Ezek a számok nyilvánvalóan fontosak, ezért az író inkább másokra hagyja, hogy levonják a saját következtetéseiket, pusztán felhívja a figyelmet a teremtés hét napjára a Teremtés Könyvéből, a hét Egyházra a Jelenések Könyvéből, és Izrael tizenkét törzsére, a tizenkét apostolra és a mennyei város, az új Jeruzsálem tizenkét kapujára. Nem pusztán véletlen, hogy ezeknek a számoknak fontos helyük van az egyes csomók elkészítésében.

Jogosan kérdezhetik, hogy ki találta ki egy ilyen komplikált csomót és ki készített először ilyent. A szerző kérdézősködésére a válasz ez volt: „Maga az Isten Áldott Anyja, ki más tudott volna erre gondolni”

Source:

The Sword of the Spirit: The Making of an Orthodox Rosary by D. M. Deed
Studies in Comparative Religion, Vol. 1, No.3. © World Wisdom, Inc.